ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างขนาดเล็ก ที่จัดตั้งใหม่

นาย อรุณ ศิริจานุสรณ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2548 ISBN 974-53-2821-9 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS EFFECTING MANAGEMENT FOR NEW ESTABLISHED SMALL CONSTRUCTION FIRMS

Mr. Arun Siriganusour

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Architecture Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

ISBN 974-53-2821-9

481902

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้าง หัวข้อวิทยานิพนธ์ ขนาดเล็ก ที่จัดตั้งใหม่ นาย อรุณ ศิริจานุสรณ์ โดย สาขาวิชา สถาปัตยกรรม อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ อวยชัย วุฒิโฆสิต คาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อาจารย์ ตราวิทย์ ศิวะเกื้อ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับ นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ (รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จาตุรนต์ วัฒนผาสุก) อาจารย์ที่ปรึกษา (รองศาสตราจารย์ อวยชัย วุฒิโฆสิต) (อาจารย์ ตราวิทย์ ศิวะเกื้อ) (รองศาสตราจารย์ น.ท. ไตรวัตน์ วิรยศิริ)

กรรมกา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สวัสดิ์ อ่อนทอง)

อรุณ ศิริจานุสรณ์: ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการบริหารจัดการ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างขนาด เล็ก ที่จัดตั้งใหม่ (FACTORS EFFECTING MANAGEMENT FOR NEW ESTABLISHED SMALL CONSTRUCTION FIRMS.) อ. ที่ปรึกษา: ร.ศ.อวยชัย วุฒิโฆสิต, อ. ที่ปรึกษาร่วม: อาจารย์ ตราวิทย์ ศิวะเกื้อ, 177 หน้า. ISBN 974-53-2821-9

งานศึกษาวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาวิธีการบริหารจัดการภายในบริษัท ดำเนินงานก่อสร้างขนาดเล็ก ที่ จัดตั้งใหม่ และเพื่อให้ทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารงานภายในของบริษัทฯ พร้อมทั้งศึกษาแนวทางวิธีการแก้ไข ปัญหาจากผู้บริหาร โดยแบ่งลักษณะของการศึกษาการบริหารจัดการออกเป็น 3 หมวดใหญ่ๆ คือ การบริหารจัดการ ทางด้านการเงิน การตลาด และการผลิต ส่วนของการบริหารจัดการด้านการผลิต ได้แบ่งแยกย่อยเป็น การศึกษาด้าน ควบคุมเวลา ด้านควบคุมต้นทุน ด้านควบคุมวัสดุ ด้านควบคุมแรงงาน และด้านควบคุมคุณภาพของงาน เพื่อเป็น พื้นฐานในการพัฒนาการดำเนินงาน และการบริหารจัดการของบริษัทฯ ต่อไป

วิธีการศึกษา เป็นการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้บริหารบริษัทฯ แบบเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 30 บริษัท ซึ่งเป็น บริษัทฯ ที่มีอายุระหว่าง 1-4 ปี และอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามนี้ เป็นแบบ สัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงบรรยาย โดยอาศัยการแจกแจงความถี่ประกอบการวิเคราะห์ และ หาลัดส่วนเป็นเปอร์เซ็นต์

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้บริหารของ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างขนาดเล็ก ที่จัดตั้งใหม่ มีวิธีการในการบริหาร จัดการงานภายในบริษัทฯ และการบริหารจัดการงานก่อสร้าง ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ส่วนประเด็นปัญหาที่เกิดจาก การบริหารจัดการภายในบริษัทฯ พบว่า บุคลากรในตำแหน่งผู้ควบคุมงาน ถูกระบุว่าเป็นสาเหตุสำคัญ ที่ทำให้บริษัทฯ นั้น ประสบกับปัญหามากที่สุด ซึ่งเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารของบริษัทฯ ในการที่จะอบรม และเพิ่มเติมความรู้ให้กับ พนักงานเหล่านี้

ดังนั้น บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างขนาดเล็ก ที่จัดตั้งใหม่ ทุกแห่ง ควรให้ความสำคัญ และมีการพัฒนาด้าน การบริหารจัดการภายในบริษัทฯ ควบคู่ไปกับการบริหารจัดการงานก่อสร้างด้วย เพื่อให้ บริษัทฯ สามารถพัฒนาไปได้ อย่างรวดเร็ว มั่นคง และตัวสถาปนิก หรือวิศวกรเอง ควรมีการพัฒนาพื้นฐานทั้ง 2 ด้าน เพื่อเป็นความรู้เบื้องต้นในการ ประกอบกิจการอีกด้วย

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชา สถาปัตยกรรม ปีการศึกษา 2548 ลายมือชื่อนิสิต ...

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

4

##4474188325 : MAJOR ARCHITECTURE

KEY WORDS: MANAGEMENT, FACTORS, ESTABLISHED, SMALL CONSTRUCTION FIRMS.

ARUN SIRIGANUSOUR: FACTORS EFFECTING MANAGEMENT FOR NEW ESTABLISHED SMALL

CONSTRUCTION FIRMS.

THESIS ADVISOR: ASSOCIATE PROFESSOR AUICHAI VUDHIKOSIT,

THESIS COADVISOR: LECTURER TARAWIT SIVAKUA RTN, 177 pp.

ISBN 974-53-2821-9

The objectives of this study were to study the management methods in new small construction campaniles, the problems that occurred and the guidelines with which to solve the problems. In the research, management is divided into three main categories. Financial management, marketing management and production management. As concerned production management, the study was concentrated on the management of time, costs, materials, labor and output quality, and information which are the basic for managerial development of the company in the future.

An interview based study method was employed. The sample group was selected by using a specified sampling. Information from 30 new small construction companies which were established ranging from one to four years and in at Bangkok place. The data were collected by structured questionnaires, and were descriptively analyzed in terms of frequency and percentiles.

According to the results of this research, the managers in new small construction companies use similar management methods both in company organization and construction management. With regard to management problems, it is found that most of them are believed to be caused by company employed personnel in the positions of technicians. These problems can be alleviated by personal orientation and training.

The findings of this study point out that all new small construction companies should be aware of and improve administration management together with construction management operations so as to attain stability and efficiency. Architects and engineers themselves should also develop basic skills in management and recognize the importance of this to their career's success.

Department Architecture Student's signature

Field of study Architecture Advisor's signature Co-advisor's signature Tarmet Sinker

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.อวยชัย วุฒิโฆสิต อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม อ. ตราวิทย์ ศิวะเกื้อ และ อ.ตร.ปรีชญา สิทธิพันธุ์ เป็นอย่างสูงที่ ได้ให้ความรู้ ให้ความช่วยเหลือ และ คำแนะนำต่างๆ อย่างดียิ่ง จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดี

ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผศ.จาตุรนต์ วัฒนผาสุก และกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ รศ. น.ท. ไตรวัฒน์ วิรยะศิริ และ ผศ. สวัสดิ์ อ่อนทอง ที่กรุณาสละเวลาในการสอบ วิทยานิพนธ์ รวมทั้งคำแนะนำต่างๆ

ผู้บริหารระดับสูงทุกท่านของ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างต่างๆ ที่กรุณาสละเวลาการให้ สัมภาษณ์ ให้ข้อคิดเห็น และความรู้ต่างๆ เพื่อเก็บข้อมูล และเป็นกลุ่มตัวอย่างการทำวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกท่านของสมาคมอุตสาหกรรมก่อสร้างไทย และธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ให้ ความสะดวกการค้นหาข้อมูล ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุกท่านของ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างต่างๆ ทุกแห่งที่ทำการติดต่อเพื่อทำการเก็บข้อมูลครั้งนี้

ขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ร่วมรุ่นที่คอยเป็นกำลังใจเสมอมา และขอขอบคุณบุคคลรอบ ข้างทุกท่าน ที่มิได้เอ่ยนามที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา น้องสาว ญาติผู้ให้ความสนับสนุน ช่วยเหลือ และให้กำลังใจเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	
กิตติกรรมประกาศ	
สาทบัญ	
สารบัญตาราง	
สารบัญแผนภาพ	ป
สารบัญแผนภูมิ	IJ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1. บทนำทั่วไป	1
1.2. ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาการศึกษาวิจัย	. 2
1.3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.4. ขอบเขตของการวิจัย	. 6
1.5. ระเบียบวิธีการดำเนินงานศึกษาวิจัย	. 7
1.6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของการศึกษาวิจัย	. 8
1.7. นิยามคำศัพท์	. 8
บทที่ 2 องค์ประกอบการบริหารจัดการภายใน บริษัท ดำเนินงานก่อสร้าง	
2.1. รูปแบบของการจัดตั้ง	
2.2. การจัดตั้งบริษัทจำกัด	. 11
2.2.1. ลักษณะของหุ้นของบริษัทจำกัด	. 11
2.2.2. ลักษณะการดำเนินงานของบริษัทจำกัด	. 12
2.3. วิธีการประกอบธุรกิจขนาดย่อม (ขนาดย่อม)	. 13
2.3.1. ธุรกิจที่ก่อตั้งขั้นมาใหม่	13
2.3.2. ธุรกิจที่ชื้อต่อมาจากผู้อื่น	. 13
2.3.3. ธุรกิจครอบครัว	14
2.3.4. ธุรกิจการรับสิทธิทางการค้า	14

บทที่ 2 องค์ประกอบการบริหารจัดการภายใน บริษัท ดำเนินงานก่อสร้าง (ต่อ)				
2.4. หลักปฏิบัติ และหน้าที่รับผิดชอบของกลุ่มที่เกี่ยวกับการก่อสร้าง				
2.4.1. กลุ่มต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานก่อสร้าง				
2.4.2. หลักปฏิบัติ และหน้าที่รับผิดชอบของกลุ่มดำเนินงานก่อสร้าง 18				
2.4.3. การแบ่งช่วง หรือวงจรระยะเวลาของโครงการงานก่อสร้าง				
2.4.4. ภารกิจหลักของ บริษัท ดำเนินงานก่อสร้างทั่วไป				
2.4.5. การควบคุมการบริหารจัดการ				
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย				
3.1. บทน้ำ				
3.2. ช่วงการศึกษาเอกสาร บทความ ทฤษฎี งานวิจัย				
3.3. ช่วงการจัดทำแบบสอบถาม				
3.4. ช่วงดำเนินงานเก็บข้อมูล				
3.5. ช่วงวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บมาได้				
3.6. ช่วงการศึกษาแนวทางแก้ไข และข้อเสนอแนะ				
3.7. ช่วงสรุปผลการศึกษาวิจัย				
3.8. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล				
3.8.1. แบบมีตัวเลือก และมีการให้คะแนน				
3.8.2. แบบเปิดให้ผู้ตอบ สามารถแสดงความคิดเห็นได้อิสระ				
บทที่ 4 การรวบรวมผล และวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาวิจัย				
4.1. บทน้ำ				
4.2. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านการเงิน				
ลงทุน ของบริษัทฯ ระยะเริ่มแรก				
4.3. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และบัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านการตลาด				
ของบริษัทฯ 50				
4.4. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านควบคุมเวลา				
ของบริษัทฯ 56				

บทที่ 4 การรวบรวมผล และวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาวิจัย (ต่อ)
4.5. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านควบคุม
ด้นทุนของบริษัทฯ
4.6. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านควบคุมวัสดุ
ของบริษัทฯ
4.7. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านควบคุม
แรงงานของบริษัทฯ73
4.8. การวิเคราะห์ถึงรูปแบบ และปัจจัยที่มีผลกระทบการบริหารจัดการด้านควบคุม
คุณภาพของงานของบริษัทฯ
4.9. สรุปผลการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาวิจัย
บทที่ 5 การวิเคราะห์แนวทางการแก้ไข
5.1. บทน้ำ 87
5.2. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านการเงิน
5.3. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านการตลาด 91
5.4. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านควบคุมเวลา 93
5.5. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านควบคุมต้นทุน 97
5.6. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านควบคุมวัสดุ 100
5.7. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านควบคุมแรงงาน 102
5.8. แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบทางด้านบริหารจัดการด้านควบคุมคุณภาพ
ของงาน
5.9. บทสรุป ของการวิเคราะห์แนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบต่างๆ
บทที่ 6 สรุปผลการศึกษาวิจัย
6.1. บทน้ำ 111
6.2. ข้อเสนอแนะ
รายการอ้างอิง
ภาคผนวก
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนล์

สารบัญแผนภาพ

٦	หน้า
แผนภาพที่ 2.1. แสดงโครงสร้างการบริหารจัดการภายในบริษัทจำกัด	12
แผนภาพที่ 2.2. แสดงกลุ่มที่เกี่ยวข้องในโครงการก่อสร้างขนาดเล็ก	17
แผนภาพที่ 2.3. แสดงกลุ่มที่เกี่ยวข้องในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่	17
แผนภาพที่ 2.4. แสดงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการตัดสินใจสั่งชื้อ	27
แผนภาพที่ 2.5. แสดงโครงสร้างการบริหารจัดการภายในสำนักงาน	31
แผนภาพที่ 2.6. แสดงโครงสร้างการบริหารจัดการภายในหน่วยงานก่อสร้าง	33
แผนภาพที่ 3.1. แสดงแผนผังช่วงต่างๆ ของขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	41
แผนภาพที่ 3.2. แสดงแผนผังขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย	42
แผนภาพที่ 4.1. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการเงิน	49
แผนภาพที่ 4.2. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการตลาด (ส่วนข้อมูล)	56
แผนภาพที่ 4.3. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการตลาด (ส่วนวิเคราะห์)	56
แผนภาพที่ 4.4. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการควบคุมเวลา (ส่วนข้อมูล)	63
แผนภาพที่ 4.5. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการควบคุมเวลา (ส่วนวิเคราะห์)	64
แผนภาพที่ 4.6. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมต้นทุน	68
แผนภาพที่ 4.7. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมวัสดุ (ส่วนข้อมูล)	73
แผนภาพที่ 4.8. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมวัสดุ (ส่วนวิเคราะห์)	73
แผนภาพที่ 4.9. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมแรงงาน (ส่วนข้อมูล)	80
แผนภาพที่ 4.10. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมแรงงาน (ส่วนวิเคราะห์)	80
แผนภาพที่ 4.11. แสดงปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมคุณภาพของงาน	84
แผนภาพที่ 5.1. แสดงสรุปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการเงิน	
แผนภาพที่ 5.2. แสดงสรุปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านการตลาด	
แผนภาพที่ 5.3. แสดงสรุปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมเวลา	96
แผนภาพที่ 5.4. แสดงสรุปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมด้นทุน	
แผนภาพที่ 5.5. แสดงสรุปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมวัสดุ	
แผนภาพที่ 5.6. แสดงสรุปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมแรงงาน	
แผนภาพที่ 5.7. แสดงสรูปแนวทางแก้ไขปัจจัยที่มีผลกระทบฯ ด้านควบคุมคุณภาพงาน	107

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1.1. แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติด้านการผลิตรายไตรมาส	2
แผนภูมิที่ 1.2. แสดงจำนวนการจดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์ ช่วงปี พ.ศ.2544-2547	4
แผนภูมิที่ 1.3. แสดงค่าดรรชนีความล้มเหลวที่เกิดขึ้นในธุรกิจประเภทต่างๆ	5

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1. แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติด้านการผลิตรายปี	3
ตารางที่ 3.1. แสดงรายละเอียดของบริษัทฯ ที่จะนำมาเป็นกรณีศึกษาของการวิจัย	39